

El seu germà

Son frère, Patrice Chéreau, 2003

Quan la malaltia descompon el cos i la vida

Patrice Chéreau (1944) sempre reapareix amb propostes artístiques controvertides. Recordem sinó, el rebombori originat pel seu anterior film, *Intimacy* (2000) en el que mostrava imatges explícites d'una felació. El coneixem també per pel·lícules com *La reina Margot* o *Los que me quieran cogerán el tren* i per treballs com actor a *Danton*, *Amor en tiempos de guerra*, *El último mohicano* o *Adieu Bonaparte*. És, a més, un reconegut director de teatre i ha dirigit òpera.

Davant la mort

Per enfrontar-se al cinema de Chéreau cal estar psicològicament preparat, especialment per als extrems a què ens porta amb *Son frère*, basada en la novel·la homònima de Philippe Besson. La pel·lícula planteja el tema de la mort en el personatge de Thomas, un malalt terminal que ha decidit passar els seus darrers moments acompanyat del seu germà Luc.

Chéreau va presentar aquesta pel·lícula al Festival de Cinema de

Berlín el 2003. En aquesta edició també acudia Isabel Coixet amb *Mi vida sin mí*, on ella també abordava el tema de la mort i les transformacions que pateixen els éssers humans quan han de fer front al seu destí inevitable.

Ara bé, el plantejament és significativament diferent. La mort d'Anne, en el film de Coixet, és una mena de cant a la vida. En canvi, Chéreau narra el procés de descomposició d'un home i el seu cos. Un drama humà sense esperances en el que intervenen Thomas —interpretat per un decrèpit Bruno Todeschini— que té una malaltia desconeguda i sense cura, per la qual qualsevol petita ferida comporta el perill de morir d'una hemorràgia. L'acompanya el seu germà petit Luc (Eric Caravaca), un personatge en conflicte amb la seva homosexualitat, neu-ròtic i solitari. Els dos germans estan allunyats l'un de l'altre per alguna cosa que en el passat els va separar. Es miren els seus cossos,

estan propers, però la distància entre ells és infinita. Precisament és la creació dels personatges la que enriqueix el film, els seus vincles i les seves frustracions, els seus sentiments i els seus complexos

Quan Thomas es troba malament, turmentat per la possibilitat de la mort en cada moment, és Luc qui acudeix al seu costat, l'ajuda a l'hospital i l'acompanya quan decideix fugir dels metges. Passen els dies en una casa a la vora de la platja -a l'estiu- i ocupen el seu temps fent una mena de passejades fúnebres.

El cos

Chéreau presenta de manera terrible el sense sentit de la vida en el cos esquelètic del protagonista, que ha de suportar el pes del dolor, de la vida i de la mort. Thomas se sent impotent d'observar la irreversible descomposició del seu propi cos.

El cos es converteix en el centre absolut de l'atenció de la càmera,

fins a extrems excessius, potser innecessaris. El director ens mostra durant llargues estones el patiment corporal en primer pla, per transmetre'ns l'angoixa mental i corporal del protagonista. No vol ser preciosista. La fotografia és fosca, despulla les imatges de tota bellesa.

No fan falta paraules. La forma dels rostres (barba i pèl descuidats) dibuixa el missatge. El llenguatge està en els gestos, en el cos (fragilitat), en la cadència de les passejades. D'alguna manera, és la imatge de la derrota d'ambdós germans: l'un davant la mort i l'altre davant la vida.

La crítica ha considerat aquesta pel·lícula com la millor de les que ha fet Patrice Chéreau fins al moment. La més sincera, la més íntima, la més bellament malaltissa, la més dolorosa i la menys aparent. Tot i que en alguns moments cau en la temptació de la poesia barata, el film és potent, dur; remou les entranyes.

Son frère va aconseguir l'Ós de Plata al Festival de Cinema de Berlín el 2003 (aquest any ell era el president del jurat) i es va presentar aquest mateix any a San Sebastián.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Patrice Chéreau
Guió: Patrice Chéreau, Anne-Louise Trividic
Producció: Azor films
Fotografia: Eric Gautier
Muntatge: François Gedigier
Nacionalitat: França
Any: 2003
Durada: 95 minuts

Equip Artístic

Bruno Todeschini: Thomas
Eric Caravaca: Luc
Nathalie Boutefeu: Claire
Sylvain Jacques: Vincent
Robinson Stevenin: Manuel

Filmografia

2003
Son frère

2000
Intimacy

1998
Ceux qui m'aiment prendront le train

1994
La Reine Margot

1991
Contre l'oubli

1987
Hôtel de France

1983
Homme blessé

1978
Judith Therpauve

1974
La Chair de l'orchidée